

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta este de dōs ori a de cā: Mercurea și Sămbata. Foișa odată pe septembă, a de cā: Sămbata. Prețul loru este pe unu anu 10 f. m. c., pe diumătate anu 5 f. car pentru terri străine 7 f. pe unu anu, și pe anul întregu 17 f. m. c. Se prenumera la toate postele imperiale, cum și la toți cunoștii nostri DD. corrispondenti. De la 10 exemplare unul se dă gratis. Pentru serie petiție se cere 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Officiose.

La nr. 1725.

Iusciințare.

Obligațiile erariale cu interesu ale imperiului (verzinsliche Reichsschätzscheine) celle de căte 1000 fl., 500 fl. și 100 fl. puse în circulare prin esmissul ministerului finanțelor din 19. Dec. 1850, se vor preschimba, începând dela 1. Ianuarie 1851 pe lengă obligațiilor erariale de imperiu (Reichsschätzscheine), eșite sub 1. Ian. 1852.

Aceasta se înțellege și despre obligațiunile erariale-imperiale din 1. Ian. 1850, mai încolo despre assignațiile cassei centrale dela 50 fl. și mai jos, celle cu 3% și despre assignațiile pe veniturile țării unguerese.

Aceasta preschimbare se face la cererea proprietarului în decursul anului 1852.

Când se vor preschimba, se vor rebonifica interesele 3%uale, care corespund la obligațiunile erariale imperiale și assignațiile de cassa centrală.

Se dă afară în Viena la c. r. cassă schimbătoare, ear în țările de Coronă la cassele principale c. r. ale țării. De altminteri în privinția schimbării obligațiilor erariale-imperiale pe lengă neusurabile (doră-interes), și din contră, alle celor neusurabile pe lengă usurabile, precum și în privinția primirei loru la plătirile în bani gata, se respectează determinațiunile esmissului c. r. ministerului de finanțe din 19. Dec. 1850.

Ce mai umblați cu litere române?

Ce obiecție necălită! și chiară adă, când totă lumea strigă: „Litere avitice! litere străbune! literele noastre! suvenișul nostru remasă dela străbuni! răpirea, prada umilitoilor, furtul celor mai periculoși, pentru că fură neplăcabilă dujmană! — Carii ca constrictorul ne așteptă să ne înșelesă, să ne înșelesă sănele, ca să ne pățești și carnea din nemărginita loru bunăvoie. — Si de ce atâtă entuziasmu pentru unu ce vecuită peste atâtă anni? —

Așa e, sunt atâtă anni de când nemuritorul Bărbatul al națiunii române Samuele Klain și Sincăi vedindu dorința multor că unu torrente așteptă să se deschidă asupra imbrațișării literelor strămoșilor noștri, și au jefuită pacea dili și odinchi noptii, pentru de a ne deschide calea la regularea limbii, edându estă din urmă cea din teiū grammatică latino-română a lui S. Klain pentru limba nostră, înse nu cu slove ci cu litere; dar cătu am înaintată noi de atâtă vreme? — Fără puțină? — Ba credem că nu ne înșelăm, dacă vomă mărturisim, că forte multă; în cătu acum fiecare cu entuziasm trebue să se mulțimească atâtă bărbătilor celor nemuritori, cătu și urmașilor loru, și mai deaproape stârnișilor anteselemnăilor noștri literatori din seculul acestu, cari totă iși dederă mâna de multă, pentru de a sterge odată rușinea plutitorie pe limba nostră, (servindu tot cu slove străine), și tot gloria loru e și aceasta, că acum pe când impregiurările tipăririi nici cum nu ne ertau a începe nici cătu de puțină cu litere, — ne astăzi chiară provocă, ba și siliști a tipări măcar o colună cu litere străbune și aceasta din partea celor mai mulți prenumerați.

Cată bucuriă nu simțiau în an. 1844 toți cari cîteau în „Curierul de ambe sexele jurământul, cel depusere atâtă bărbăti entuziasmati pentru litere române în Terra romanească? — Dar astăzi ore căruia rugini seară mai astă, cari se condamne passul acestu? — Că și simțesc românesc cu bună samă nici unul și, astănduse verunul, mai nante de totă lă provocă să săși lapede numele de român, apoi se resonează.

Ce se țene de ortografiă, redacțiunea nu se va depărta de principiul pronunțării: scriă ori cîte după ortografia sa; numai se potă că și neliterati.

Brașov. Năua instrucțiune provizoriă pentru comerț și meserii înființată dela 1. Ianuarie a. c. așa și început a produce rezultate folositoare în prima această cetate comercială a Transsilvaniei. Anume neguțătorimea începu a se petrunde preste totu de acel adeveru, că prin această instrucțiune se regulară raporturile comerciale transilvane precum nău mai fostă nici odată. Nu numai firmele vechi neguțătorescă, ci și mai virtuosă junimea începă a pricepe, că viitorul ei astănu dela observarea puncturilor acestei instrucțiuni. Tot că se mai doresc este, ca aceeași se nu ramână cunoscută numai publicului nemțescă, ci se se traducă și tipărească și romanesce. (Aceași doară se descoperă și în privința tarifei).

Fiindcă tocmai ne este sorba de tiparii, socotim că cere interesul publicului întregu, ca se ase, că aici la Brașov său intemeietu și său deschisă de curând o tipografie nouă pentru limba română, latină, ungurească, nemțescă, italiană și franjoasă. Redicarea unei tipografii noști este totdeauna unu căstigă din cele mai mari pentru sfânta caușă a culturii omenesci: Cu cătu sunt tipografii mai multe și mai bune, cu atâtă canalele prin care se lajește cultura, sporescă mai multă și se aprindă lumină mai multe. Acestă adeveru se recunoște mai deaproape în patria noastră, unde până domnise monopolul, ajunsesceră în cătu tipărire unei cărți seău a unui jurnal se socotea ca o grație ce o săcea unu tipograf publicului. Deci cu atâtă suntemu mai recunoscători acelor inteligeți și buni patrioți, cari nu și pregetără a jărti și a înlesni totă midlocele pentru ca se se aducă și deschidă nouă tipografie. Ramâne numai, ca doritorii de ași vedea produsele loru literari tipărite, se se adresă către această tipografie, carea își are atâtă litere cătu și totă apparetele sale din Praga dela casa de renume europeană Haase Fii și stă bună pentru accurateță, gustu și frumusețea lucrurilor tipărite.

Sibiu, 31. Decembrie. În privința unei columne cu litere străbune avem seti arătămă cu totii complăcerea, că de și la mulți le va veni în prima dată cu greu a citi; dar nu mai credem că va fi cineva care se se neobrădnească a resona, ramânduile spre înlesnire alte 3 columne, Foiletonul și Folia. Cred că nu vomă vedé, nici corciturele punânduse contră.

Blașin, 26. Decem. Ne am bucurat să forte vedendu că respectați totă plasele Onorat. cititor, aruncând o bucatură din Gazetă și pentru jurnău antagonist ai slovelor. Mai bine era se se ești Folia cu litere; dar tot una face, numai se se deschideți calea la dispute și certe ortografice și etimologice, că prea băltuimă cu literatura. — Domnul canonici și literator T. Cipariu, după invingerea unor greuțăi cu tipografia, are foră cea mai mică șndoială în cugătă a continua „Organul Luminării,” și în ellu și Principia etc.

ФОІЛЕТОНЪ.

Ба тіма сеандъ а аднанцей французешти.

(Люкене.)

Беріе вине ши споне аднанцей къ джисва са адпесат динтъ о ферестръ къ тре попор ши я компаніят декретелъ че де а фъктъ аднанце. Тот же ачел тіми інтаръ ши дої компаніят де поліція. Ачестія претінд ка аднанца съ деперте пімат декѣт сала. Преседінтеле піне ка съ зі се чітеаскъ декретелъ де депенре, ши декіаръ джвілор компаніят де поліція, къ дин ачестія бъръ еі п'як съ ши асказе декѣт пімат де опініцізівле аднанце. Компаният де поліція зік, къ п'я съ зі зі къдере а десвате ачи джтревъзівле де дірепт; еі маі проінгъ джкъ одатъ ла аднанцу ка съ се десфакъ, альзънду къ дълши ар-фі тіміш дин партеа префектелъ де поліція, спре а се делътвра орі че конфлікт; къти мінія аре портні стражніче, не каре ле ва ши джінн. — Токмаі не кънд пре-

cedintele декіара, къ аднанца п'я се ва житима пічи одатъ прін аческъ amerінцаре, с'аръть ви о фіціер къ о портні скрісъ дж тънь. Ех спіт солдат, зіче ел, ех ам приімт о портні, ши о воїж джп.ли. Портні спіт: „Командант! Мі зрта віні інвідізіл дин партеа миністерізіл де рескоі, Демпната веі окна джидатъ террия черкавъл ал 10, ши, чеънд тревънда, веі ареста пе реіреспентанді, карі п'я се вор споне ла портні деа се десфаче джидатъ. Маніан, цеперал ен шеф.“ — Mai тълці тетмбрі: Хеі сіне, арестаціе. — Айт о фіціер еаръш къ о портні дж тънь спръваете дж салъ, се спіт пе Бістро, ши чітесе: „Цеперал ен шеф портнічесче а лъса пе тоді реіреспентанді афлъторі дж търпъріе съ тетмбрі пе джидекації зінде вор. Еар ачейа, карі п'я вор а се споне, се се арестезе джидатъ ши съ се стръпорте ла джкоарея дела Mazac къ тоатъ къвінца посівіе!“ — (Дин тобе пърціле: Aidez! ла Mazac! пой тоді терпът ла Mazac!) Преседінтеле декіаръ о фіціерълъ, каре фігъра ка командант де тън, чеса че ах хотърят аднанца. Цеп. Здіно! і се джфъцишевъз ка командант спремъл арнате. Цеп. Портнічесче ачестія ка ши

челор маі денainte ка съ ши ретрагъ трънде. Офіціерълъ джесъ дж споне, къ п'я поаге съл асквате ши стрігъ: „Ди п'ялеле портнічилор пътере есектіве провок пе аднанцу, ка джидатъ съ се десфакъ.“ — Mai тълте гласэр: „Ба, ба, п'я маі е пътере есектівъ. Інтревънцідї потінцъ, скотенецъ къ потінца!“ — Да портні командантълъ інтръ маі тълці вънъторе дж салъ, тоддеодатъ маі віне ши ал треілещ компікаріз де поліція ши къдца ацептіл де поліція. Комікаріш ши ацептіл азенъ пе тетмбрі віврозвіт, пе цен. Здіно! ши пе маі тълці реіреспентанді ши і скот афарт дин салъ. Скара ера окната де солдат. Комікаріш ши о фіціеръл алеаргъ есъ дж жос спре а лъва ши а да ордінцізіл. Кам дінъл ви пътрапіе де тімп тіррілє солдатъл се дескід, ши реіреспентанді се скот афарт жос дж кътре. Цеперал Фореі с'аратъ ши цен. Здіно! ворнесе ви тінгъл къ дълсэл; аюї се джтробче кътре реіреспентанді ши ле споне къ цен. Фореі і эх реіспоне: „Ної спіт солдатъ ши пе штім портнічиле.“ — Цеп. Лазрістоп: Ех джесъ съ штіл лецие ши констігціонеа, ши пой спіт солдатъ. — Цеп. Здіно: Цеп. Фореі маі зіче къ дълсэл трънде.

Петръ е гръцкият

(Артікль прегътігоръз ла алціл експошіч.)

Де прео 20 апі франц бе се ворвеште борте толт ші
се скріє таі пе атъта центра реформе під агрікваторъці
до агрікватора патріалор постре. Каре кват есе да церме
стрыне ші веде пе аволо вревн моделей de агрікваторъ не
варе сокотеа къ ар фолосі а се фортодбче ші да патріа
востръ, ре'иторъцьдесе джі позлівъ пъреріле сале да кърці
ші таі проконсіте ші таі попбларе, да жарпале, да въ
ліндаре, да ревніві ші до касіне. Къ тоге ачестеа бре че
съ фіе кавса, къ реформеле de агрікваторъ стръват пе ла
ної таі гречекъ орі каре алтеле. Аж зіс'о чіпева да
гравть, чі глампа лві се пітє лва преа фортадинс, въ пе
въпд ат ажанс ка моделе съ се світве ші пе ла пої чел
підгів та къте треі лві, аръторія ші престе тог еко
номія де въпп de іаі тог сплье ші тока ла експертіе де
реформе de агрікваторъ, п'ші скітвъ din че апъкъ ел din
пърінді пічі да 30 апі одатъ. Іші ачеста пв се фунделеце
памаі деспре церанії птміді ашна фортэ фунделес таі стріпс,
каріі пічі штів чіті жарпале ші въліндаре, пічі аж касіне ші
ревніві, чі обсервът ръвл таі въртос ла къласеле квтівате,
ла ашна птміді пропріетарі, каріі de ші аж тізлобче, de ші
аж візгт пе аїреа кват се квтівъ птмітва въ фолос да
зечіт, тутвш пв се фунделекъ вшор ла реформе. Оре съ
парчеадь ачеста памаі din лепе ші пепъсаре, се'ві ші din
ажт темеів таі съпътсог? Ачеста фортрвцівле съ шіо
деслеце фунсіші чітігорія, дно' ч'ші ва фунсіона таі
дітєів бртътбреле квіюте але впі скріторів ші агрікв-
тор францез. Ачелаіш зіч:

„Агрікультура дикъ п'я вжвос ка съ фіе о штпнцъ, чи
еа есте о ввноштіндъ практикъ че кіашъ ділтр'ажвторіз не
есперіондъ (пъцапів). Фэръ ка съ аібъ тъкар о сіагбръ
тассімъ че ар теріта а піо лва де въльзвъ ділтр'ю mod8
сіагбр. — — Агрікультура есте о фікъ а вигърі de самъ ші
соръ кв чівілісціглна зові попор; чі атъндбъ ачестеа
памтеазъ ток кам шкіоптънд ші адеcea ділтързіе, апої
атъндое портъ не окі вп валд дества de dec8. За волд
секрет ле тінъ памте, ділсь пічі вп деует артъторіз не
ле трасе априат камеа не пъсін. — — Средіауді локвріле
востре, вліма востръ, тъсврацівъ тізлбчеле; пъп кълд
штпнда пв се на аръта май спорігіре декът datina, пв въ
лєпндаgi de ачеаста ділтр'о датъ, къчі ea пв есте грешітъ
декът скітвндоі локи; ділтреваціле не атъндбъ de одатъ;
ділкредіоцівъ пвтai реєстарателор, ші ма фіекаре ділпой-
твръ прегътігі пріп тічі черкврі пеште есперіонде май тарі.“

— Este de присое а атице къ авторът француз ре-
комънънд аїчі декониата перълъ de агріклаторъ, пресъ-
пное къ квърътъ пътнай кътръ адевърадъ проприетаріи аї-
тошнайор лор, еар пічі декътъ кътръ Феллах din Еюонт,
севъд кътръ Неррі склади квъръраді аї Амеріканайор, карий
квълтівъ пътнътъ Альзайор, еар пв пе ал лор, ші пічі кіар
кътръ „ювації“ сеаб „ровій“ орі „блъкашій“ Европейлор,
карії іаръши пв пресъ свот токта пе атът de сімплії, пеп-
тре ка съ стбдиеze, съ даграше ші съ квълтіне тошибелем
лор, de але върор посесівое пв свот сігспі пічі пе doi an-
дайоре.

Намай проприєтарі підвертвріді пісі de якщо їх дрен-
тса де проприєтате аз підтьпта. іор свот їхні стапе де а

дотреприде чаркърі ші реформе фолосітіре діл агрікъл-
твърь; досъ остані ачештіа ші сват респопелії пеотръ де-
градата старе а агрікълтврі діл патріа постърь. Попоры
уеранд аре требвіодъ чеа таі пеапъратъ де експоме прак-
тиче. Киведерате ші півзігте, центръ қа съ се зовінікъ не
депліо деспре фолосва ші къштігза че ар адъче кътаре
діловоътъцірі.

Пътъ кънд пътъ аваа еї Апайлтеа окйлор експериме-
вii, тóте декламъцівле, дикърсле шi твастрътвреле до
прівінца ачеаста свот семіоне арпкате пе пеатръ старопъ;
пептръ къ бб че дрепт пóте чипева претинде, ка вієтъ це-
рапъ съ факъ есперименте de agr.квартъ пе 10—12 фълчі
але сале, каре de n'ap еши віое до квтаре авъ, съл ласе
періторія de фобе къ тóть фамілія, кънд din контръ про-
приетарія тийлор de фълчі пъ дъ пе за тошів пісі Ап-
трапъ авъ одатъ.

Комана інферіоре, 20. Ноємв. 1851. Аїчі съ
рідікъ — пріп стървінда жвделі Іосіф Халмагі ші а съ-
ордінаджілор съ дірегъторі комівалі, жадемнаді я ачеаста
де кътръ респектівн. ч. р. комісарів І. Г. Кодрз, дін ма-
теріале коадвнате діл парте локъ пріп стървінда Д. комісарів Пашкарів. о скблъ de пеатръ преа потрівіть ско-
пліші ші черквастърілор. —

Ла констриреа ачестеі скóле аљ коптрівът твът ші
пъріотеңтіле әловъцътврі ші әдаметврі але преоділор
поштрі Ioane Mixailъ, П. Фрънкѣ ші Ioane Поз; из таі
пъція ажторівъ арепдаторівъ D. Domіnівль ві Команеі D. P.
Oridan. Пентръ ачеа компнітатеа ка персопъ торале,
оріп үзапіма компенсісіе твълдышеште әл оғылікѣ въ че-
леа таі вії сентіменте, таі әлтъів әлаалтылі гөвероів пеп-
тръ пъріодевска әлгріжіре, әвпъ ачеа Domіnілор ч. р. ко-
місарій I. Пашкарів ші I. E. Кодрѣ*) din превъ ші жы-
деліві Josif Халмагі въ сафорділадіи съі дірекъторі, прекът
ші претемораділор преоді, из алтмінтене ші патронълві
ачестеі скóле D. P. Oridan пентръ стървіанделе, остеелеле
ші ажторівъ жертфіг ла zidirea ші әлфійпдареа ачестеі
касе десілале пентръ крештереа ші ламінареа тіоерітей
постре чеі пъпъ актъ пъръсіте, асекврънді, къ спре адъ-
чере аміюте ле ва рътьюса оштале петвріторів атът әл
іоітеле постре ші але ръташілор, кът ші әл протоколъл
компнітъці, ші әл фіде әл тавла че съ ва аліп әл фроп-
тъл алмітіе скóле; ші оғылікѣлісі къ реквноштіпъ етеръ.—

Ачеаста днррепрінде съпътъ, вазать пе пършестіле
ординцівнї губернiale, ші ексквітъ de свалтерпеле ч. р.
дірегъторії таі тъл пріп кввіте двлчі десът атмеріцеторе,
пóтє серві de доккмент ші de есемплъ de о парте боіер-
лор ші поюліор поштріи dio Цара Олтвії, кѣткъ дна-
тъл губерніе de актъ ші свалтерої ч. р. комісарі ротъпі
ле вреаб віпеле ші ферічреа таі тъл de кът губернъл ші
дірегъторії маріапі dinaria de 48, карії ії лъсарь съ ретъпъ
до днрреперек въ скоп ка таі вшор сътъ пóтъ деспоіа de
тотъ днрреперек політіче ші чівіле че ле авовѣ ші ка боіері

^{*)} Допъ към пеат диформат маи de зирбие, D. комисаріз аре-
ди твът локвр але свърхвляц съд матеріале аднате нептр рі-
дикареа сколелор ши дн притъвара війтбрів за добеди, кът пот фо-
люсі пштеріле джипревнате kondse ши дандрентате спре лвкврл фо-
досітбре атът пштріе кът ши пајдінєт; ши саръш кът віне по-
фаче ви атилојат къз ддрере ши консчийцъ квотенізор съи. P.

репрезентантілор се сві а да 232. Неза 9³/₄ сеара інтаръ ли кврте карре, се порхні репрезентантілор съ се све; карръле паскаръ къ репрезентанцій впеле спре лукісбреа дела Монтеле Валеріен, алтеле де да Mazas, ил алтеле де да Венсан. — Ачеста есте репортъл протоколар десире сеансца зятінь а адван-дей націонале din Франца.

Къ външните четири до пр. 27. ал. Фоаей
літер. а. к. извѣлкъцівпеа „Исторіеи ромъні-
юор din Dacia суперіе,” коитиътъ de D. A.
Наніс Iaapians ща броиш. I. том. VII. din
maraz. истор. ал. D. Лазріанс. Спередъ кът-
ъ тоци аманцил літератврѣ ти лъцдірѣ ш-
житетѣрѣ адевъратѣ вълатвре падіонале па
вор прецета а ши проквра ачесте одоре па
діоналї. Исторія D. П. Iaapians снерѣтъ къ
том кънѣтао ла Тимішора, зnde штітъ къ
ал фост mai naiute densee din том. I. Ма-
твълте есенциларе; дълътъ кът центръ мар-
Дачиел am doprѣ тоци пренвтараній de н' аїц

а решті єнде ам потеа таї пайте къпъта
пътмерій 1 иш 2 din томъя IV. къчъ ачестій
не ліцеск, иш том. V. иш VI. комплете, ка-
ре пої пічі из ле авем, пічі свитем житітін
щаді къ ар фі ешіт зибева:*) Ва зіче жист
доръ D. de кареле се діне лъкъя ачеста
пътіці Dsmea Восгъръ таї житъв прекъ
ауї пріміт ишн' акът. Сире ачеаста еї к
колегъторіз de препътмеранді ла ачест опъ ре-
спубл: иштикъ еї пентръ препътмеранді тіс-
de не аічі de лок ам пальтіт акърат ю-
дела. Ішготи дашь тóте репедітелемі дела:
47 ишн' акът рогъръ кътре D. конколегъторъ
деаколо пентръ еспътіреа прімітелор дел-
тіне трей томърі din ачеасть карте ли вът
20 есемпларе пре сама тог-атъторді препът-
меранді орі таї біне свискрівенці — авя чев
престе житметатеа житпортулбі ам пріміт —
(че ам иш тръміс делокъ ла алор дестінъці
не) къ тóте къ D. Конколекторіз din Ашгот

^{*)} А є єшіт къ єзнь саътъ, пі Domna азктор е рогат а не тіжлочі прітіреа ло de аколо, de зnde закѣ въ дaxna публікъз.

іві побілі, до респектва дірегъторіймор^І п'явліче да дистрік
Фъгърашівля^{ІІІ}) ші орін зратаре ка съ погъ сторче де не
аечешті óмені накресквді tot, de че авеай тревіонць, Фъръ
съ се пречеанъ ачештіа; с'ар de алъ шарте п'оте серві de
есемпль кіар ші алтор ч. р. комісарі рошъю, кіарі п'оте
кред въ, Фъкъод чева біое п'ентръ падівлеа сеаіз да іоте-
рестъ падівлеа сале до респектва de mai с'єс, с'ар конпро-
міте д'ялінтеа д'ялітвлі г'вернів, de бръ че кіар dop'їда
д'ялітвлі г'вернів еспріматъ прін д'ялітеле сале ордінцівні
есте д'яліндеа ск'блелор ші л'яминдеа подорвлі шіеші
с'вбордінат, апоі поі mai с'їт ші ачеса, въ тendingа д'ял-
твлі г'вернів есте: в'ялтівреа, д'ялп'їчівреа, тълг'єреа ші
ферічіреа с'впшілор съі, каре тревіе се фіе tot одатъ ші
кіетареа ші tendinga с'валтерп'елор сале дірегъторії.

Комітатета праці і. м.
Оторв. **Лю** Липка, черквя Бый de Крішів, се севърш
de крънд о крімъ de оторв прац accasimat **дн** 14. Дек
а. з. сеара за 5 ѿре днпзвшкъндбсе лю вака са форстєрв
комітелі **Цвлаі Александръ Кристіорі.**

Алессандров Крістіорі ера тоєма квартіс до ворніре квіжеделе dominale de dinainte , doi пъдарі ші о слажпікъ до каса са ла картea dominale до Левка , ші фърь весте се дескъркѣ о пшнкътвръ пе фераастръ ОБІВ до касъ , де каре Крістіорі ловіт къзъ до дать торт ла пътьот .

Къ тóте чъ din пártea дíректориíлор, дапъ към се а-
лат спíре din izvóре de крéditingъ, ип впíре къ ч. р.
жандармериí с'аѣ фъкет тоді пашї патrиціюш съ се
dea дапъ врта крíminalistí, товаші остеpeleле респективе
докъ в'аѣ авт пънъ астъzi дорітъл ресялат. Тогъші diq
порнитеle тъсврі се спрещаzъ, къ до скврт се ва da de
врта крíminalistí.

Деспрे тогава ла кріма ачеаста, десь вът се поге причепе din csc adseле счірі, е фърь 'ndoіаль, квътъ прі- чіпа лор асе вътта сюгърѣ памаї да фтпрецирърі прі- вате. (Трімісъ.)

Ачи до Брашов дойде се фрътъщцъ до зелеле де върънд за отор, досъ din motiva de a пъре тъла не ваните вън вътрънне din Швейц. Decupre пръмичал се препъсъ къ ар фі фост за солдат. — Din оператъя комициенеи оръдията до касъла честа, вот счн май секвр.

Tiara românească și Moldavia.

Газета romano - цертпанъ din Бѣкврещті аре ачестеа:
— Малді се тиръ, къ de врео кътва тімо докоче с'ав
івіт и Пріачіпателе даннієне атътва съме дисемпъторе
de креіцарі ахстріаці. Катза есте, къ ачешті креіцарі п'ад
ла Biena ачеваші валбрэ ка вані de арцінт, чі ачеса а по-
телор de банкъ (бані de хъртіе,) ші аколо се капътъ пе-
тръ ти сфацдѣ de арцінт ос 20 de креіцарі ка аіці, чі 25
саѣ 26. Спеквландії пентръ каре ванії сант п'омаї ка о тарфъ,

*) Ачаста є тна дінгре челе таї фундаментале кассе, каре кон-
трівії толт ла дінгредіреа дірергъторілор тағіарѣ стрыім дін дістрік-
тэл ачестѣ, ачаста къ тодї фічорії de чизаші ші кроігорѣ съ ріді-
карь дін вртъ de жәдікъторі ші адіністраторі престе воіерії ші
покій роіпъї дін претеморатзл дістрікт! Ші се вор таї рідіка-
тодї трашії ші дінпіншії, дакъ из вон дінгреда карте dela осіе, ка-
се из авет ліпсъ а фі піргацї de нас de ви жыпъ саў фарісъ тън-
къторів. P.

тряпіт ка съ се стрънгъ дп. Церіле астен ефанді de ар-
цилт ка, къте доз-зечі de креідарі вовзя; ші дп вінзя аче-
ста джі фак о тревшбръ тікъ даръ ввонічківъ. — Се вор-
беште de сігзр, къ дела 1 із Іанварів жакобче се за пшне
дп чірквадіе пріо статвріле Австрієі во алтфел de креі-
дарі поі ші тóте monedele de аратъ че чірквазль акт
се вор адна ла вістіріеа. Статвлай.

Іаші, 12, Дек. Гаверова не а дат актъ о пôль довадъ
de сентиментъ ізвірі de оменіре ші вінєфачерії де каре
есте пътвас. Ісвбрел de але минерале dela Сльпік, про-
прієтатев ставлі, де демнат аѣ фост атрас пъвліка ла-
реп-
тинге, ші тълте къре пемеріте аѣ ведерат пътереа лор.
Къдіва жотропропорі ле аѣ фост къват таі тълт жо ал лор
фолос de кът жо чл ал пътімънді оменірі, ші нв а рапе
орі, ефектъ апелор ера паралісат din ліпса вні петречері
жондемънатіче ші пълъкте. Фоста ценераль адспаре а прі-
чіпратлі, потрівіт кв але еї зтріввтарі, жо прівінда тутъ.
лор обіектелор de фолос пъвлік, а фост дебагат астъ къ-
стіе жо а еї сеандъ din ану 1846 ші адоптасе за проєкт
de леціїре, дзпъ каре апеле минерале dela Сльпік кв вп-
лов пропордіонат, авеа а се да kondіционал жо венчікъ
диспозиціе дирекціе централе а спітатврілор. Dio какза жот-
ропріврърілор тіллочіте жо аві чеі din вртъ ві с'а пътв-
тасе жо лакаре ачев леціїре; актъ жось вінєвої жъл-
тімас Са Пріцвла Стьювітор а о жотрі пріотр'ю христов
пріодіял, предъяд прів трънса дрентъ пропрієтъді аче-
лора пентръ тогдевна жо диспозиціе енітропіе спіталлі
сфълтълі Спірідон, кв жодатораре d'a вльдіаколо, жотр'ю
къре de 8 ani 80 de жокъпері пентръ въї, къте зече жо
Фіекаре аві — ші d'a жококті таі кв сеать тóте лакр-
ріле астфед, квт се къвіне пентръ за жондемънатік ші ре-
гімат ашезътът de бъї.

Chronica strâină.

Фрааца. Петрв ка съ квюшті *Ende* те афлі, тревве съ штії воде ераі; сеаі квм зік дловъдації, петрв ка съ ов те перзі дп тімвол преселт, тревве пеапърат съці квюшті віне трекктв, adikъ сыі дловеді історія. — *Dio* ачест пвот de ведере порнind жиэрвалв фрааодозеск „Патріа“ траце вртътброеа паралель (алътвраре) історікъ дп тóтъ прівінца форте інтересантъ ші плінь de дловъдътврь. Ачел жиэрвал adikъ ка прієтіп шарө че есте ал гаверніклі *dio* 2. Дек. дпкоче, дпвть че спасе къ вотгріле петрв Лдововік N. Бв-
пъпарте аж треккт престе 7 міліоне ші 400 ші, апоі ка съ арате дловедерат пестаторнічіа лакрврілор *dio* Франда, адаоне:

Дела прінца революціоне (дія авл 1789) докоче по-
поря французеск авѣ окасіоне ка (діа 14. констітуції)
къгде авѣ de атвлі) пентрв 6 констітуції съ вогезе ші
съ де прінціакъ зъ држави.

Пріма констітюцію вотатъ ші прїїміть de попорѣ
фесесе чев din 24. Іюні 1793, як а къреі прекввътаре
стъ Маніфестъл decпре дрентбріле отпешті ші чівіле-
Ачеаста се прїїмі вв 1.801,918 вотбрі, іар як контрѣ во-
таре пѣтнадцять 11.610.

А діа копстітцівне есте чеа din З Фректідор апел револічії ал III-леа (сеаѣ 1793, Авг. 22.) прійтітъ на леще фундаменталь кв 1.106,367 вотврі до котръ птма іла 49,977

а чергт ел днсвий ка съл прокгрэд ачесте кърд дъндгаш лн скрісоареа са de съв 15 Іанвій 1846 парола: квткъ пътai съ іле тръмтіт, апої делок ел днсв ле ва пътai; апої ши ел тот лн ачесаш лнъ юам скріс, квткъ пъ не е юартат а кредита пре чеи че въ пълтескъ stanle pede. Ачеаста е казса Domini-лор, къл ел пъл астърі пъ съм лн ста-ре de a ресизнде деторінде че ам лнзт асъ-пъ-ті! ачелей деторінцъ шіе преасквтие шіе предблче, карва ка ромън mto din de чеа-днтеів, іэр ка кресчін ші преот о днсодескъ шнєа din челе маі дефренте ші маі сюпте деторінде а ле днвъцъторівлѣ вісеріческѣ! Апої тот ачеастъ тръгънаре към ші дефек-тъл юрон. I піл II е казса, къл пъ потві три-міте D. колекторів din Август томъл IV. чеа-чергъ дезпъ-зі. — Ел къ ачеаста пъ воіа а зіче квткъ ачеастъ лъпъедеацъ пъ аре а се-днпъта ші віскбледор din anii de върънд тре-външі алтор днтирецирінде, маі въжтос кънд икноскъ зеяа Dominkij колекторів. —

Девіл альпіаде, ляурл аша, аші ргас сеаѣ пре он. педагогівне сеаѣ пре D. авторъ Гарпіансъ — бессири кареле пә штій, дакъ се

депине Жикъ ла Biena — ка съ вінєвоіаскт
а тъ ліндрента, че ам а фаче, лінгтінгдъп
домі дакъ почів спера къпътареа дефічіці
лор пятері 1 ші 2 din том. IV. 4n 25 есем
пларе прійтіт ші къте ор фі ешіт Жикъ нын
акт. Дакъ въ лінвіїї Двостре а тѣ тръ
міре дефектыа том. IV. пентрэ DD. Логошан
ди 20 de есемпларе, ей ле воів преда аса
стеа Длї колектор de аколо, тъ воів съргз
а Жикіеа сокота къ дънсля ші de ачі Жиколо
воів лінгріші пятаі de препяттерапції тел'де
не аічі, карѣ акт свит пятаі чіпчі ші пеп
тра карѣ въ воів Жикюносчинца пе'птьрзіат
днівъ къпътата скрісօре, дакъ ретъніз тої
не лъргъ data de маі пainte пароль. *)

Литралеле къ чеа таи dictintъ стімъ
прачай а въ Ромаї Тая.

плекатъ сервъ
N. Велѣа, профессор.

^{*)} Пе філор се вор фаче препвтеръдій
ла лібрерія сеаѣ ла Акторії діверселор опрв.

НЧМЕДЕ КЪТОРВА ВИРТБЦІ къ Днвъцътвріе лор.¹⁾

(Брінде.)

6. Апікаціє*) — № півде де лок вре-
тма та; фії тогдасна окннат ла вре-хп ла-
кря фолосітор, пії ферените-те де тóть фанта
че п'ар пштва фі астфел.

7. Сінчерітате^{**)}) — № жалтреєзінда пісч о фольцрічіе вътьмътбр; квщетеле та же фіе totdavna певіповане ші дренте, піи фіе totdavna астфел, кънд воркеніт.

8. Дрентате. — №8 фаче ръд пітблзї, саѣ фъкъндзї вроо пагзвъ, вре-о педрентате, саѣ педлпржинд аї фаче вінеле ла каре те сквире даториєа та.

9. Модерация***) — Фаза de пешъесрър; ференште de a te съпъра de недреятците с атия, атия прегрател преди да създават куриент

е кът ал креде
(Ra, хриз.)

^{*)} Аудиторічне свідчення АБР.

**) Невіповъщіе, квръцепіе de інітъ.

***) Кампътаре ли тоге.

А трета конституция din 22. Фрімарів авгу VIII, (1799, Дек. 13.) кънд се алеасъ за селат, за тракват (адвокатъ децилативъ) ши трети консулт пе въте 10 ани, динтре карти прѣзви консулт съ аївъ потестата есективъ, се прими въ 2.012 569 вотви до контръ ла 1562.

А патра конституция din 16. Термидор авгу Х-леа, (1802, Авг. 4.) кънд се аївъ децилативъ консулт пе въче, фе прими въ 3.568,885 вотви до контръ ла 8374.

А чючка din 28. Флореал авгу XII-леа (1804, Мај 18.) кънд Бюнъпарте Наполеон се алеасъ de императ ере-зитарів, вотръ пентръ ел 3.572,329 алегътори ши пима 2569 до контра лві. — До третъ а шасъ конституция, каре фе акта сволементарів за конституцията империалъ пела 22. 23. Апр. 1815, пе кънд Наполеон съпасе din Елва ши аївъгасе din поѣ пе Брювон, докъ се прими въ 1.300,000 до контръ пима въ 4206 вотви.

De туне ачеастъ фртвбосъ пестаторпічъ а лакрвріор до Франца? Мълді о есплікъ до твлтъ дупделесврі. Пълъ актъ адевърата какъ съ пъреа а се афла кіар до пестаторпічъ характерълъ французск. Din контръ политії de астълъ есплікъ о аръгаре атът de фатале въ тутълъ алт-мінтреа. Еї адікъ гіз: Есте тінчвъ къ попорълъ француз ар фі атът de твлтъ прекътълъ ждікъ ламеа, чі ел до партеа таі таре пе лъпгъ тутълъ инвєтія ши твокса се есте фортъ ліпсітъ ши попорочіт; деенре ачеастъ адевър с'ад пътвръпосъ тоді стрътій въді о петрекътъ ши таі петрекъ до Франца. Nimiš таі фірекъ десътъ къ попорълъ вшевантъ din авг. до авг., ка чеї карти губернъ статъл, съ афлъ ши съ дупделесврі леци ферічіторе de комітато; ачеастъ докъ съ лов de а се дупвои да чева въл, да въте 10, 20 ани са апъкъ de вътълъ броте ши въ ачеаста аръпълъ патріа до дупріи ши каматітълъ атаре; докъ въте тутъ din есе пе десаврата ши тогодатъ промітъ попорълъ тваді de авр. Атвачі по-порълъ гіче: „Мълді фраді, ды съ таі черкътъ ши въ ачеаста, ши въ кварте, съ ведемъ вътълъ се вадіна de вътълътъ; пентръ вътълъ вътълъ тутълъ ши дупшельчвпса, лесне ду-номъ дупърта тутълъ тої сеаі deа дрептълъ пропътълъ постъръ, сеаі пропътълъ постъръ постъръ, адікъ свѣтъръгънді аж-торілъ вотрілъ ши ал дупделоръ постъръ. —

Иатъ ачеаста есте пентръ de ведере din каре се ждікъ астълъ лакрвріор до Франца. Дупръ адевър алтінтенов піці къ се поге прічене вътълъ вътълъ пентръ Лвд. Бюнъ парте пе пима регаліштій, чі ши чеї таі фріоши соціалі-тій, па кіар ши комітато; Че е дрепт, Бюнъпарте ши до 10. Дек. 1848 кънд съмата толълъ а вогандіор фесесе 7.494,572 докъндіце до партеа са 5.372,834 авесе до кълъ ши Каваініак 1.469,156, іар Ледръ Ролін 376,824. Распайл 37,106, Ламар-тін 20,938, Шангарніер 4687, іар айтъ 12928 се таі дуп-пърдісеръ дупръ вътълъ; актъ докъ съ ла 20. Дек. 1851 въ-твріе се дуппърдіръ пима дупръ Лвд. Наполеон ши дупръ „Nimiš.“

Франца. Паріс. 1. Іанваріс с. о. До ачеаста зі, до висеріка, пима 1851 Нотре-Даме (Майка-Пречистъ), не каре въ-къдіна авг о реставрасъ Лвд. Філіп, ши до каре ла 1804 са фост дупкоропат Мар. Наполеон къ пошълъ дуппертеа-съ, сервъ къ таре черемонія Лвд. Наполеон алецереа са de кап ал Францеі проп 7.500,000 гласврі. Пела 9 бре ді-тіонеца се писеръ до тішкаге трапеле ши дупръ вътълъ-челе твдічіе тілітаре се ашегаръ пела пателе оръндісе. Пима 1/2 12 бре се порні Преседінтеле Рене віче din Елісів дупръкат до зупорть de үнерал de дібісіоне. Слово къ преседінтеле ар фі воїт се таєргъ за висерікъ въларе, міністрій докъ съ ладъ лъсат одатъ въ капъ, темъп-дасе de перво аттестат дупонтра віділъ лві. Ез таресе дар дупръ тръсвръ докъсъ, каре ера дупквітъратъ de тутълъ погріде de о ескортъ de каваларій de драгоні, din каре тутълъ цінна до тъпъ въте о каравіль въ кокошълъ дуп-тісъ; тръсвръ тракъ проптре добе шірврі de солдаті карі формад спаліре деля Елісів пълъ ла Нотре-Даме, вътре ачеаста din стражікъ порвакъ поліціенасъ ера опріт пе-анде въ трекъ кортесівъ а съ аръта чінена пе коперіше; с'ад въ цінна флорі проп ферестрі din досла върора съ се погълъ дупчірка вер въ аттестат. До тутълъ лві се прими въ ажетъціві de въкврі. Тотъ латвреа фроптврі висе-речеі de жос пълъ до върфа тврпврі ера дупподовітъ въ-фламвръ деосевітъ. Дупръ твлтеле подоба ера de дупсем-пят о стеа de асупра порталврі, до тілловълъ върреі стеле с'ада о оріфламъ латъ, до плавълъ върреі апоі се чітіга срісів въ чіре de авр патервълъ 7.500,000. До кълъ дупліте

de сосіреа преседінтелі пела 11 бре се дуксеръ дупдіе висерічіе престе чі 6000 de invitati. Пентръ туте авторъ тъціле ерай скавне анате. Ка чева дупліте de 12 дні лъ скаво ши архіепіскопъл Нарісві dea дреапта алтареві. Саветъл клопотелор ши ал дупделор вестінд веніреа преседінтелі. Архіепіскопъл дупквітърат de вікарії цепералі порні до прочесівне съ прітеасъ ве венотвя чесарвлі въ кра-чев да портале. Пордіе се дескісеръ ши преседінтеле, ду-квітърат de въ став цеперал стръмвчіт, de міністрій ш. з. іотръ до висерікъ. „Се тръясъкъ Наполеон! съ тръясъкъ Преседінтеле! ресвъл до тутъ висеріка. Двіпъ „Te Dexte ши Domine salutem fac Rempli вікъ Наполеонем“ се дусе до Твілері въде се дін таре прими. До квръл че-ремоніе висерічешті 500 de твзісангі вълтаръ таршъл de тріумф че с'ад фост дуппълъ пентръ дупкоропара лві Напо-леон чел Маре.

До Твілері веніреа туте авторітъділе ка съ фелічітезе пе капълъ Францеі, дупръ каре дупсътълъ комісіонеа кон-султатівъ въ преседінтеле еі въ Барош до фроптре. Ачеаста до квялтареа са фелічітре зісе дупръ алтеле зрътъбреле: „Domine преседінтеле апельнд ла попорълъ французск аї-фъктъ въ апел лоіалъ, да каре ці с'ад ресвъл въ о ажетъ-цівне manin de 7.500,000 гласврі. Dra, Пріцвіле, падівна аре дупредере до дупделенцівна чев дуплътъ а Думітале ши до амбреа че аї вътълъ дънса. Довада чев таі таре пе-твръ ачеаста свот токмаі челе 7 1/2 тілібіе вотви. Свгрытъ въ патре спіртъл апархіеіші ал революцівні ші въ аче-аста аї тъптвітъ Франца ши аї скъпат пе Европа de въ таре періквлъ“ — Да каре Лвд. Наполеон а ресвъл: „Франца а ресвъл ла апельлъ тей чел лоіалъ. Франца а перчептъ къ ей ам еніт din Легалітате, пима ка съ те фіторк пе-терепъл дрептвлъ. Mai твді de 7 тілібіе гласврі те ав-солвважъ апровънд въ акілъ каре п'акъ алт скоп, фрълъ пъ-тіа съ скапе пе Франца, да поге пе Европа дупръвагъ de попорочір. Ей спер съ асеквръз сортеа Францеі дупдънд асфел de институції, каре пе de о патре съ талдітвасъ инстіютъл чел демократік ал падівні ші пе de ала съ дупдіствлізе ші дуппіца de комітълъ таіфестать дно съ есе-квітълъ таре.“ — Короля дипломатік въ вппрілъ апостолік до кап докъ с'ад афлат дупръ гратальторі; въвъттареа докъ, че овічпіт се зічеа de п'апдів, а ремас афаръ, din ка-вътъ къ а фъгъді преа твді до ачеаста пе ле да тъпа корпвлълъ дипломатік; еар а пе фъгъді піміка, сокоті въ пима с'ада свота преседінтеле. Diplomadіa e твдівтълъ до адевъръ въ чевеа че а фъктъ Лвд. Наполеон вътънд дема-гоція ші соціалітъл, докъ де чеве че поге съ таі факъ Наполеон се тете, ші d'ачеа пъзешті о редінере ка съ аївъ пе фіторілъ тъвіле словоде.

De дупръві пе то Парісіанъ сімілъ, ка съ'ші deа пъ-реров асупра дретомілор інсталадівні преседінтелі, ел дупді ресвънд, въ Лвд. Наполеон с'ад дупкоропат de Чесаръ. Ші до адевър до ачеаста вътре поге съ ажетче пе пима вътълъ от сімілъ, чі ші алтълъ таі пъдітъ, атът de твді семель черемонія ачеаста въ ачеаста дупкоропълъ лві Наполеон M. Ачеи гранатірі вътреі de сорешикърваді, ачеле ліврее дуппертеашті, ачеевші світъ стръмвчітъ се ведеа — пима корона ліпсіа.

Бані че с'ад тъят въ патервъл авгу 1852 поге пе о фадъ інскріпцівое: Republique française, Liberté, Egalité, Fraternité, юв пе чеалалъ фадъ віпвла лві L. Наполеон.

Тврчіа. Константінополі. До евенітълъ пепоменітъ пълъ аївъ до історія тврчесъкъ оквълъ грене твтълъ до момента de фадъ. Прічіпеле Вогородіс душі търтітъ фата; да въввілъ проптре іовітъ пе тоїї Напії, дупръ аче-аста ші пе іатітълъ сей амікъ Феті Ахмет Баша деля То-фана. Щета свотві пе Світапвла, къ ар фі віпв ка M. C. съ deа въ сим де толерандъ, опорънд въ аса пресінцъ пе въ садітъ крештілъ а кърві фатілів с'ад арътат до тутълъ време лоіале вътълъ поге. Світапвла се дупдіплекъ, ші пела 11 бре, дуподітъ de doi вътълърі ші патръ офіцієрі de опдо-пандъ, се ші дупфьдішъ ла черемонія. Прічіпеле ші па-тірхвла дупквітърат de клер до орнате висерічешті прі-піръ пе Світапвла пе прагвълъ васеі. Кът а ціпвт чітіреа въ-пніе, Світапвла а асквітат до пічіоре, апоі шеиз пе дуп-троп. Авіа пель 2 1/4 бре се дуппъртъ. — Се дупделеце de сине въ ортодоксілор твсвітапі пе ле а плькът аче-пас ал Світапвла, ба дупсвілі Башії ші Боерії, карі орі кът став таі пресвъл de преждіції релігіосе, пе дупквітъ даръ аче-акт ал стъпълълъ лоръ.